voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 18 juni 2024

Onderwerp	Evaluatie en vervolg proeftuin dyslexie
Versienummer	2.1
Portefeuillehouder	Michiel van Willigen

Samenvatting
Schoolbesturen en gemeente hebben afgelopen twee jaar gewerkt aan verbeteringen in de ondersteuning van kinderen met dyslexie. Scholen werkten aan verbetering van preventie en ondersteuning voor kinderen met lees- en spellingsproblemen. Een deskundige bij het wijkteam (poortwachter) beoordeelde aanvragen voor dyslexiezorg. We hebben samen de proeftuin geëvalueerd, zijn positief en willen de gekozen aanpak voortzetten. Gemeente en schoolbesturen besluiten elk over het vervolg op de proeftuin voor hun eigen onderdelen. Het college heeft besloten om de poortwachter na de proeftuin (medio 2024) voort te zetten. Op deze manier bieden wij samen met de schoolbesturen passende ondersteuning voor alle kinderen met dyslexie.

Bijlagen
1. Evaluatie proeftuin dyslexie

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
1. De evaluatie proeftuin dyslexie;
2. Het collegebesluit om de inzet poortwachter dyslexie te continueren.

Datum 18 juni 2024

Inleiding
Op 14 juni 2021 heeft u als gemeenteraad ingestemd met nieuw beleid rondom dyslexie. Samen met schoolbesturen zijn wij aan de slag gegaan in een proeftuin met drie lijnen:
1. Het versterken van preventie in het onderwijs;
2. Het bieden van extra ondersteuning op ondersteuningsniveau 3 in het onderwijs;
3. Het tijdelijk inzetten van een poortwachter.

Doel van de aanpak is om kinderen met dyslexie zo goed mogelijk te ondersteunen in het onderwijs. We willen onnodig beroep op dyslexiezorg voorkomen. Zo blijft die zorg beschikbaar voor kinderen die dit echt nodig hebben.

De proeftuin (schooljaren 2022-2023 en 2023-2024) loopt af. Begin 2024 hebben wij de proeftuin geëvalueerd. Wij informeren u met deze raadsbrief over de evaluatie (bijlage) en over ons besluit om de inzet van een poortwachter dyslexie voort te zetten.

Kader
- Nieuw beleid dyslexie (raadsbesluit 14 juni 2021)) iBabs - Vergaderen met inhoud
- Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp 2023-2026 (raadbesluit 19 juni 2023) iBabs - Vergaderen met inhoud

Kernboodschap
Met de proeftuin hebben wij samen met schoolbesturen een beweging ingezet om kinderen met dyslexie zoveel mogelijk te ondersteunen binnen het onderwijs. Schoolbesturen doen dit door preventie en extra ondersteuning op school te versterken.

Met blijvende inzet van een poortwachter dyslexie borgen we dat kinderen terecht in dyslexiezorg komen. De poortwachter helpt partners in de ondersteuning bij dyslexie (scholen, ondersteuningsteams op scholen en aanbieders) ook hun werk zo goed mogelijk te doen.

Met verdere inzet op preventie en extra ondersteuning op school vergroten we de kansen dat we in de toekomst kinderen zoveel mogelijk op school kunnen helpen. We verbinden de preventie inzet van scholen met gemeentelijke inzet op een brede aanpak geletterdheid. Kinderen die echt dyslexiezorg nodig hebben, krijgen die ook. Zo bevorderen we voor alle kinderen gelijke kansen om goed te leren lezen en spellen.

Toelichting
De proeftuin dyslexie loop na schooljaar 2024-2025 af. Begin 2024 hebben wij de stand van zaken proeftuin geëvalueerd (bijlage). Belangrijke bevindingen uit de evaluatie zijn:

Het beroep op dyslexiezorg is gedaald, maar nog wel hoger dan landelijke referentiecijfers
Doel van de proeftuin was om gelijke kansen te bevorderen. We wilden dit zoveel mogelijk realiseren door ondersteuning met en op scholen. Daardoor wilden we ook onnodig beroep op dyslexiezorg voorkomen. Het laatste omdat het aantal kinderen in dyslexiezorg in Zwolle hoog was in vergelijking met landelijke referentiecijfers. Uit de evaluatie blijkt dat het aantal kinderen dat diagnostiek en/of behandeling kreeg tussen 2019 en 2022 eerst is gedaald. In 2023 zijn de aantallen weer gestegen. Mogelijk oorzaken voor deze stijging zijn:

- Een effect van uitgestelde aanmeldingen vanwege Corona waardoor 2023 nog een inhaaljaar is;
- De inwerkingtreding van het nieuwe landelijke protocol dyslexie diagnostiek en behandeling 3.0 per 1 januari 2022;
- Toegenomen bewustzijn en aandacht door de proeftuin dyslexie.

In hoeverre de stijging in 2023 incidenteel of structureel is, kunnen we nu nog niet zeggen. Per saldo zijn de aantallen in 2023 nog steeds iets lager dan in 2019. Tegelijk zijn ze nog steeds hoger dan de landelijke referentiecijfers van 5% diagnostiek en 4,1% behandeling.[1] Er lijken daarmee kansen op verdere verbetering. Dit is voor ons reden om met schoolbesturen te blijven werken aan optimale preventie en ondersteuning bij dyslexie op school en toeleiding naar dyslexiezorg via de poortwachter.

Kosten van dyslexiezorg zijn gedaald
Het aantal kinderen met een diagnostiek- of behandeltraject is in 2023 gestegen. Tegelijk zijn de kosten voor dyslexiezorg in 2023 juist verder gedaald. Ten opzichte van 2019 waren de kosten in 2023 ruim € 200.000 lager. Behalve effecten van de proeftuin, kan de nieuwe wijze van bekostiging van dyslexiezorg hieraan hebben bijgedragen. Per 1 januari 2023 rekenen we niet meer af per traject, maar voor daadwerkelijk geleverde zorg. Ten opzichte van 2019 haalden we daarmee in 2023 de beoogde besparing op kosten van dyslexiezorg van € 200.000. De komende jaren moet blijken of de kosten op dit lagere niveau blijven of – in navolging van de gestegen aantallen in 2023 – toch weer gaan toenemen.

Met inzet poortwachter borgen we een terecht beroep op diagnostiek en behandeling
Door inzet poortwachter weten we dat dyslexiezorg terecht wordt ingezet is op grond van de geldende wet- en regelgeving, waaronder het landelijke protocol dyslexie. Inzet van een poortwachter is om die reden één van de landelijke verbetermaatregelen voor dyslexie. Hoewel de poortwachter in de proeftuin niet veel dossiers heeft afgekeurd, zijn de aantallen voor diagnostiek en behandeling dyslexiezorg wel gedaald. De rol van poortwachter houdt alle partijen in de keten scherp op het goed uitvoeren hun eigen rol en taken. Daarmee werkt de poortwachter in zekere zin ook preventief.

Inzet poortwachter helpt ook andere schakels in de ondersteuning van kinderen met dyslexie
Een ander belangrijk effect van inzet poortwachter is – blijkens de evaluatie – dat zorgaanbieders alleen terechte verwijzingen krijgen en daarmee snel aan de slag kunnen. Een ander effect is reflectie en advies voor scholen over de uitvoering van hun eigen taken voor kinderen met dyslexie als een aanvraag niet aan de geldende regels en criteria voldoet. Ten slotte ontlast de poortwachter de ondersteuningsteams op de scholen. De poortwachter doet de beoordeling én afhandeling van een aanvraag voor diagnostiek en/of behandeling bij dyslexie. Het ondersteuningsteam op school – en daarin de jeugd- en gezinswerker – kan zich zo concentreren op vroegtijdige aandacht voor eventuele samenloop van dyslexie met andere ondersteuningsbehoeften van een leerling.

Op grond van deze argumenten nemen wij de aanbeveling uit de evaluatie om de inzet poortwachter te continueren over, al denken betrokkenen bij dyslexie verschillend over de meerwaarde daarvan.

[1] Bij invoering van het nieuwe protocol dyslexie 3.0 was de verwachting dat het effect op het aantal kinderen dat een beroep op dyslexie doet niet zou veranderen. Of dit in de praktijk ook zo is, is nog niet onderzocht.

Datum 18 juni 2024

Maatschappelijk draagvlak & participatie
De evaluatie van de proeftuin is tot stand gekomen in samenspraak met partners in onderwijs (Intern begeleiders, orthopedagogen, coördinatoren passend onderwijs), dyslexiezorg (aanbieders), Sociaal Wijkteam Zwolle (jeugd- en gezinswerkers), poortwachter en een extern adviseur in de proeftuin.

Communicatie
Wij hebben betrokken partners in onderwijs, dyslexiezorg en bij de gemeente geïnformeerd. Met de schoolbesturen maken wij afspraken over de communicatie richting scholen en ouders.

Financiën
De kosten van continueren van de inzet van een poortwachter bij Sociaal Wijkteam bedragen maximaal € 75.000 per jaar. We dekken de kosten uit de begroting toegang jeugd.

Risico
Een risico is dat we er niet in slagen een poortwachter te vinden binnen de gestelde voorwaarden. Dit risico kan zich voordoen als het budget onvoldoende is en/of geen aanbieder bereid is om de rol van poortwachter op zich te nemen. Wij hebben rekening gehouden met de ervaringen en benodigde inzet van een poortwachter tijdens de proeftuin. Daarom verwachten wij dat er binnen beschikbaar budget voldoende belangstelling zal zijn om de functie van poortwachter in Zwolle in te vullen.

Vervolg
Wij hebben de evaluatie besproken met de schoolbesturen op 3 april 2024. Schoolbesturen en gemeente waren positief over de beweging die met de proeftuin is ingezet. De schoolbesturen hebben op 12 juni 2024 besloten tot het continueren van hun inzet op preventie en extra ondersteuning. Wij hebben besloten over blijvende inzet van een poortwachter bij Sociaal Wijkteam Zwolle.
Met ingang van schooljaar 2024-2025 is de aanpak van de proeftuin dan onderdeel van het reguliere beleid van schoolbesturen en gemeente.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer